VIERDE JAARGANG
Nr 45

KUIFJE

IEDERE DONDERDAG

5,00 FRS

In Nederland : 30 cts.

KUIFJE *aan het woord*

Hildekens Vlechten

EEN Vlaamse missionaris die in China werkte, schreef eens een schoon briefje aan zijn nichtje in Vlaanderen. Hij moest haar eens iets vragen maar hij dierf niet goed...

Om de Chinezen voor ons geloof te winnen moest hij zich zo goed mogelijk aanpassen aan hun levenswijze. Hij at en dronk met hen en kleedde zich naar hun mode, maar er was iets dat hem kopbrekens bezorgde : De Chinezen droegen hun haar in lange vlechten en spijts alle aangewende groeimiddelen werd het haar van de missionaris maar niet langer...

Ten einde raad wendde hij zich dus aan zijn lief nichtje, dat zo veel van hem hield, en die zo'n schone zwarte haarvlechten had...

Ik moet jullie niet vertellen dat de tranen in Hildekens ogen opwelden, toen ze haar prachtige vlechten afsneed om ze nonkel-de-pater aan te bieden. Het was voor Hildeke een groter offer dan het leegschudden van haar hele spaarpot, of het afstaan van al haar poppen. Maar ze deed het toch met een goed hart omdat het voor nonkel en zijn arme Chineeskens was.

★

« Kuifje » vraagt jullie haarvlechten niet voor zijn arme vrienden, beste meisjes; hij stelt zich tevreden met een penning uit jullie spaarpot. Vraag aan jullie moeder of vader of zij die niet willen storten op de postchekrekening van « Les Editions du Lombard 190.916 » en vergeet dan zelf op 't strookje niet te vermelden :

« Voor Kuifje's Kerstboom ».

Kuifje

ONZE BRIEVENBUS

Hartelijk welkom aan alle nieuwe leden die de laatste weken onze familie kwamen vergroten :

Robert Vandermeeren, De Panne; *Henry Brepoels*, Luik; *Roland van de Daele*, Sint-Jans-Molenbeek; *Marie-Louise Eriksson*, Meerakker; *Piet van Bellingen*, Leuven; *Herbert Heller*, Linkebeek; *Willy Huibrechts*, Putte/Kapelle; *Oscar Renard*, Mechelen; *Raoul Bruyninckx*, Aalst; *Bertha van Hover*, Aalst; *Carlos van Hover*, Aalst; *Eugeen Vanderhaeghe*, Gent; *Lea de Borger*, Antwerpen; *Henri Vinke*, Schaarbeek; *Benny Bossuyt*, De Panne; *Pierrot Schuurmans*, Mechelen; *Ely Adriaenssens*, Hoboken; *Paul Peeters*, Schelle; *Eduard Bouson*, Blankenberge; *Johan Verkinderen*, Gent; *Alain van Schoote*, Gent; *Henri van Litsenborgh*, Antwerpen; *Herman, Jan en Paul Mercken*, Eisden; *Georges Deturck*, Tielt.

● *Godelieve de Grote, Wenduine.* — Krijg je je weekblad nu regelmatig ? En ben je nog bruin ? Het zou me genoegen doen te vernemen, dat het je veel beter gaat en dat je graag aan zee bent. Vele groeten en beste wensen voor een spoedig herstel.

● *Erik de Langhe, Antwerpen.* — Daar ik het bericht ontving, dat je niet meer te Turnhout op school bent, werd je weekblad naar Antwerpen gezonden. Krijg je het nu regelmatig ? Met de beste groeten ook aan je ouders.

● *P. Bruyninckx, College Melle.* — Hoe gaat het in de nieuwe klas ? Alweer goed gewoon ? Ik heb je weekblad opnieuw opgezonden, daar je me schreef dat er iets niet in de haak was. Ik hoop dat het ditmaal goed terecht kwam en dat je er veel plezier aan gehad hebt ! Hartelijk.

BELANGRIJK BERICHT VOOR ONZE VRIENDEN

Vele van onze lezers nemen deel aan de Grote Prijsvraag en dat doet ons veel genoegen. We raden hen echter aan eens aandachtig het reglement te lezen ! Sommige deelnemers zenden nu reeds de oplossing in van de eerste vragenreeks... *Onnodig te zeggen, dat deze oplossingen niet tellen !* ●

De avonturen van een Jonge grijze Kat

Tekst : JEANNE CAPPE — Tekeningen : R. DUQUESNE

De inspecteurs van de « L'Innovation » stelden een onderzoek in, maar vonden niets; ze stelden een tweede onderzoek in om het eerste te onderzoeken, maar geen spoor ! Ze dachten allemaal dat ze bijzienden waren en hun brilglazen bij hoogdringendheid moesten vernieuwd worden.

Ten einde raad wenden ze zich tot de neger van Sinterklaas. Hij had weliswaar geen lessen aan een of andere detectievenschool gevolgd, maar hij kende de meest ingewikkelde speelgoedmechanismen en was dus de geschikte man om het grote geheim te doorgronden. « Laat me deze nacht alleen », zei Zwarte Piet.

De deuren van 't grootwarenhuis zijn gesloten en alles is rustig. Zwarte Piet kijkt rond en speurt in alle hoeken. Een zacht geluid... Het zijn twee grote poppen die naar de tekenalbums gaan. « We moeten deze geschiedenis absoluut opschrijven en illustreren », fluisteren ze.

De pop, die 't meest gehavend uit de strijd gekomen was, verklaart : « Ik heet dit verhaal : De geschiedenis van een grijze kat die zwart was ». Ze neemt haar penseel. « Het zal vrolijker zijn dan het vertelsels van Mickey Mouse », antwoordt de tweede. « M'n lieve vriendin, ik voel me geroepen om het palet te hanteren ! »

(Wordt voortgezet.)

Frédéric Chopin

de man met de toverhanden

In Parijs op 16 Oktober 1849 in een klein appartement van de Orleanssquare...

Reeds meer dan een uur worstelt Frederic Chopin met de dood. Hij ligt onbeweeglijk met wasbleek gelaat en gesloten ogen. Zijn vrienden zitten rond het bed en wachten zwijgend. Opeens begint een zachte heldere stem te zingen en ruisen de vertrouwde klanken van Chopin's klavier door de kamer. Het is Frederic Chopin zelf die gewenst heeft, vooraleer in de eeuwigheid te gaan, nog éénmaal muziek te horen...

HET is nu honderd jaar geleden, dat Chopin op de schouders van zijn vrienden naar het kerkhof van Père Lachaise te Parijs werd gedragen en het is honderd jaar geleden, dat zijn hart naar Warschau werd gestuurd om er bewaard te worden in de H. Kruis kerk. Als de componist Schumann de dood van Chopin vernam zei hij : « Frederic was de ziel zelve der muziek ! »

★

Chopin leefde slechts voor de muziek. Toen hij acht jaar oud was gaf hij zijn eerste concert. Een wonderkind dus. Voor deze gelegenheid kreeg hij een fluwelen vestje met grote kraag aan. Als hij na het concert naar huis kwam overstelpte zijn moeder hem natuurlijk met vragen : « Hoe is het geweest ? Wat beviel er de mensen 't best ? » En Frederic antwoordde heel naïef : « Mijn schone kraag ! »

Frederic Chopin was de zoon van een Poolse moeder en Franse vader en werd in 1810 te Warschau geboren. Polen had in die tijd veel te verduren onder vreemde bezetting en als jonge man trok Chopin naar Parijs, dat zijn tweede vaderland werd.

★

Op achttienjarige leeftijd verblijft hij een korte tijd te Berlijn. De postkoets die hem terug naar Warschau brengt moet stoppen in Frankfort aan de Oder om verse paarden in te spannen. Samen met de andere reizigers stapt Frederic Chopin uit en gaat de afspanning binnen. Hij ziet er een piano staan, slaat ze open en laat zijn handen over de verweerde toetsen glijden... Het gesprek in de gelagzaal verstomd. Een grijsaard staat op en komt dicht naast de jonge kunstenaar zitten om beter te kunnen zien en geen klank verloren te laten gaan. 't Duurt niet lang of alle aanwezigen zijn zo onder de indruk en aangetrokken door 't spel van Chopin, dat ze allemaal naast en rond hem komen staan... « Opstappen ! » roept de koetsier door de halfgeopende deur. Maar er is niemand die komt. Hij schreeuwt nog eens : « De paarden staan voor ! » Chopin wil de piano sluiten, maar een stem roept : « Speel voort ! » — « En de paarden ? » — « Bekommer u niet om de paarden, ik geef er u andere. » Geen der reizigers had ooit een postmeester zulk een voorstel horen doen ! En Frederic Chopin speelt verder... « Indien Mozart dit kon horen, hij zou u zeker de hand drukken », zei de grijsaard...

Toen de kunstenaar het klavier eindelijk sloot werd hij door al de aanwezigen toegejuicht en in triomf rondgedragen !

Het jaar daarop reist Frederic Chopin naar Wenen waar hij zijn eerste recital zal geven. Het concert heeft plaats in het keizerlijk theater. Er wordt eerst een stuk van Beethoven en een van Rossini uitgevoerd en dan is het de beurt aan de nog onbekende Frederic Chopin. Hij staat recht en gaat over de scène, hij is mooi, doch aan zijn gestalte en op zijn gelaat kan men reeds de eerste sporen van de vreselijke ziekte zien, die hem zo vroeg in 't graf zal slepen.

Opeens blijft hij staan, keert zich naar de dirigent en wordt nog bleker. Men ziet het hem aan dat hij liever z'n rug naar 't publiek zou willen keren en er vandoor gaan. De eerste rijen bekijken hem heel kritisch... Niemand weet dat Chopin bleek werd van ingehouden woede. Het orkest was er niet ingeslaagd zijn « variaties » te ontcijferen en daarom had men, zonder hem te verwittigen, het programma gewijzigd.

Frederic Chopin moest heel zijn recital improviseren op thema's welke hem door het orkest gegeven werden. Hij trok zich echter met zoveel brio uit de slag dat niemand van de aanwezigen iets merkte, en er een storm van toejuichingen losbrak. Het was een triomf !

De volgende morgen was de naam van Chopin op alle Weense lippen.

Frederic Chopin kon buitengewoon improviseren. Wanneer zijn lange, magere vingers de toetsen raakten, ging er een wereld vol schone klanken open; een sprookje van lichte, speelse, melodieuse tonen waarin steeds een diepe melancholie schuil ging openbaarde zich...

★

Chopin was een onrustige, gevoelige natuur die, ondanks het feit dat hij Frankrijk beminde, steeds heimwee had naar Polen en zijn ballingsschap als een zware last op z'n schouders voelde drukken. Daarbij kwam dan nog die vreselijke tuberculose waartegen hij altijd vocht en die hem langzaam sloopte. Deze ziekte maakte hem nog onrustiger en gevoeliger en het was zeker dat alles wat steeds in Chopin's spel trilde en hij in zoveel composities lei, die eeuwig mooi zullen blijven en de mensen altijd zullen blijven boeien. Dit jaar zijn er weer talrijke concerten aan zijn muziek gewijd; jullie moeten de radioprogramma's maar een nasnuisteren en dan met twee oren en open gemoed luisteren naar de wondermooie klanken welke Chopin ons naliet.

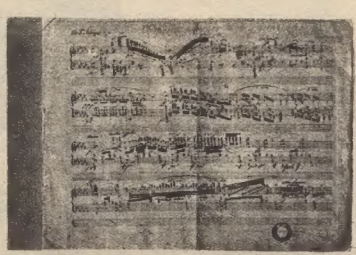

Don Quichotte

Tekst en tekeningen van TRUBERT

Don Quichotte en Sancho Panza komen te middernacht aan een stikdonkere plaats. Opeens horen ze een verdacht gerucht.

Sancho Panza kan zijn schrik niet meester worden en klemt zich aan de benen van zijn heer vast. « Ik zal de dag afwachten te paard, besluit Don Quichotte, ridders van mijn slag hebben niet het recht te rusten, terwijl er gevaar dreigt ! Toe, Sancho, je beloofde me sprookjes te vertellen... » — « Er was eens, begint Sancho met bevende stem... Er was eens... Eens leefde er... » — « Ga door, ik luister, roept Don Quichotte. » — « Er was eens, ja ik zeg het toch goed, er was eens een geitenhoeder en die hoedde de geiten. Hij was verliefd op een herderinnetje, dat de schapen hoedde... » — « Geen langdradigheid, onderbreekt de ridder, ik weet wel, dat een geitenhoeder geiten hoedt en dat hij verliefd wordt op een herderinnetje is ook normaal ! » — « 't Is maar, meester... Ik... 't Is mijn gewoonte niet histories te vertellen maar, het is een feit, dat die geitenhoeder verliefd was op 't herderinnetje... »

« Wie vertelde je die geschiedenis, Sancho ? » — « Iemand die de held persoonlijk kende en dus wel weet dat het waar is ! » — « Vertel verder !... » Maar Sancho had zo'n schrik, dat hij zich niets meer herinnerde. Hij luisterde maar steeds naar het gerammel der ketenen. « Het gerucht deed de ronde, vervolgt hij, dat die geitenhoeder een oogje had voor 't herderinnetje. De geruchten bleven lopen en bereikten de oren van de vader van 't meisje. Deze... ontstak... ontstak... » — « Wel wat ? » — « Ontstak in woede. » — « Nu, dat had je wel vroeger kunnen zeggen. » — « Hij joeg de herder weg en verbood hem zich nog ooit weer te laten zien. De herder verzamelde zijn geiten en ging heen met bloedend hart... Z'n hart deed zo zeer... Dat hij vertrok ! »

« Hij kwam aan de oever van een rivier en vroeg de veerman z'n geiten over te zetten. Het bootje kon slechts één geit laden en zo moest de veerman op en af gaan. Eenmaal... Tweemaal... Driemaal... Als hij 't eerste geitje had overgezet, keerde hij terug om het tweede te halen... » — « Genoeg ! schreeuwt de ridder, we kunnen toch wel veronderstellen, dat alle geiten aan de overkant staan !... — « Daar ben ik niet zo zeker van, meester ! Heb jij ze geteld ? » — « Ik niet... » — « In dit geval kan ik niet voort vertellen, 't is je eigen schuld ! » — « Doet er niet toe, antwoordt Don Quichotte, het klaart reeds ! Kom, we zullen eens kijken of Rossinante wil meegaan. » Sancho haast zich Rossinante los te maken en deze is zo blij, dat ze er met een sprong vandoor gaat...

HET SPAANSE SPOOK

Tekst en tekeningen door Willy VANDERSTEEN

WANNEER LAMBIK EN DE BURGEMEESTER HET OMSINGELDE KRIEKEBEEK BEREIKEN, KOMT ER EEN BODE IN HET SPAANSE KAMP TOE.

(Wordt voortgezet.)

Jullie krijgen het Woord — Mijn tweede Vaderland

Te oordelen naar het aantal inzendingen heeft de vraag, tot welke natie men zou willen behoren indien men geen Belg zou zijn, de belangstelling van onze lezers verwekt. Bijgaande statistiek leert ons naar welke landen de sympathie van onze lezers gaat. Er was echter geen eensgezindheid te bespeuren in de keuze, want er werden negentien verschillende staten vernoemd tussen de Noordpool en de Evenaar. Er was zelfs een wereldburger bij !

En hier volgt een bloemlezing uit de beste antwoorden :

Ik zou een IJslander willen zijn ! — Waarom ? Wel om met de slede en een dozijn honden ervoor door de bergen en over de vlakte te kunnen glijden. Om op vis- en kabeljouwvangst te gaan, hoge dennebomen te vellen en om mijn eigen hut te bouwen uit boomstammen of ijsklompen. Iedere week zou ik « Kuifje » met de slede halen, al was 't kilometers ver. 's Avonds, wanneer de wind buiten giert en de sneeuwstorm woedt, zou ik in een berenpels gehuld, gezellig bij 't houtvuur mijn « Kuifje » lezen. Dat zou plezant zijn ! (Alfons Verhaegen, Rillaar : Een Rima-spel.)

●

Een wereldburger wil ik worden en van geen enkel land afhangen ! Ik zou aan alle grenzen mogen doorgaan, want er zouden geen grenswachters meer zijn ! Ik zou heel de mooie wereld bewonderen, want alles zou tot mijn vaderland behoren ! (Jozef Bogaert, Brugge : Een abonnement voor drie maanden.)

●

De goeie renners zitten in Italië en daarom zou ik Italiaan willen zijn ! Ik hou heel veel van koersen, en dan zou ik niet meer kunnen stoefen met een Rik Van Steenbergen en een Stan Ockers, maar met een Coppi en een Bartali ! (Leo Van Wichelen, Brugge : Een Kuifjesalbum naar keuze.)

●

Leve het land zonder fiscus ! — Ik zou Egyptenaar willen zijn. Egypte is beschaafd en men hoeft er geen taksen te betalen. De « fiscus » is er een grote onbekende en, daar mijn ouders altijd klagen over de onverzadigbare fiscus, is de boven aangehaalde wens er de rede van ! (Magda Van Dijck, Turnhout : Een Kuifjesalbum naar keuze.)

●

Ik wil naar Amerika want men zegt dat daar alles op wieltjes loopt ! Dus, ik zou ook op die wieltjes lopen en wel met een Ford 1949. Veel werken en slaven moet men er niet, want de machines doen het. Het leven is er plezant, niet duur en niets te kort. Ik zou zeggen : « Het is een land dat van melk en auto's overvloeit ! » Maar zouden het geen sprookjes zijn die ze ons over Amerika wijsmaken ? (Oscar Van Wichelen, Brugge : Een album Suske en Wiske.)

●

In Kongo is 't plezierig. — Men kan er op leeuwen- en luipaardenjacht gaan. Ik zou er een aapje kunnen vangen en het temmen om er mee te spelen en misschien zou ik wel een leeuw kunnen vellen. Ik zou op een olifant rijden, met kokosnoten gooien, bananen en vijgen plukken en... Ik zou een negertje zijn met een kroezelkop en een rij blinkende witte tanden ! Wat kan men als jongen nog meer wensen ? (Theo de Clerck, Brugge : Een album Suske en Wiske.)

●

Canadees wil ik zijn, want het is heerlijk door de zonnige vlakten te galopperen, een heuvel te bestijgen en in het dal de rustig grazende kudde te aanschouwen. Het is heerlijk zacht met een kano over het kalme meer te glijden waarin de met sneeuw bedekte bergtoppen weerspiegelen. 's Avonds bij een knetterend kampvuur zou ik luisteren naar de cow-boyliederen begeleid met mondharmonica's en ik zou ook jodelen, fluiten en zingen. (Roland Leclerc, Bree : Een Kuifjeswimpel.)

●

In 't schone Oostenrijk zou ik willen wonen en dan zou ik zoals een Tiroler met mooie hoed en zware schoenen de bergen beklimmen en leven in Gods vrije natuur. En boven op de bergen zou ik er met mijn trouwe hond de schapen hoeden. Wat zou het leven buiten ons land meer kunnen geven ? (Victor Vermeiren, Brugge : Een Kuifjeswimpel.)

●

Ik ware liefst een Griek uit de Oudheid, een Athener bv. En waarom ? Omdat dat toch wel de geleerdste bollen uit de Oudheid waren ! (Gustaaf Cooman, Jette : Een spel.)

●

De Lappen leven steeds in vrede en indien ik geen Belg was, zou ik daarom een Lap willen zijn. (Freddy Noyen, Ieper : Een spel.)

STATISTIEK

1.	Zwitserland	25,5 %
2.	Verenigde Staten ...	15,7 %
3.	Canada	10,0 %
4.	Italië	8,5 %
5.	Engeland	7,0 %
6.	Nederland	5,7 %
7.	Ierland	4,2 %
8.	Kongo	2,8 %
9.	Andere landen	17,8 %

Ons nieuw openbaar onderzoek.

HOU JE VAN DE RADIO ?

En naar welke programma's luister je 't liefst : Nieuwsberichten, klassieke muziek, ontspanningsmuziek, hoorspelen, kinderuurtje, reportages, enz. Verklaar je voorkeur.

Er worden voor 1500 frs. prijzen uitgereikt.

Alle inzendingen moeten vóór Dinsdag 15 November bij ons toekomen.

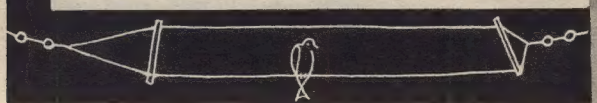

DE TOVERSPIEGEL

Tekst en Tekeningen van J. LAUDY

Prins Hassan en zijn vriend Kaddoer leiden een lekker leventje, doch hebben op zekere nacht dezelfde droom. Een grijsaard zegt hen, dat ze naar Bassorah moeten gaan en ze doen het ..

In de oneindige woestijn beginnen Hassan en Kaddoer een tocht die niet zo plezant belooft te worden !

Het is zonder twijfel langs daar !

Intussen poogt de khan, in de herberg, nog steeds zijn manschappen bij mekaar te krijgen...

Stijg op, lamzakken ! We moeten de tijd inhalen die jullie verbeuzeld hebben !

Maar de wind waait voor de khan uit de verkeerde richting...

Meester, we hebben het je reeds gezegd ! Je hoeft ons niet zo bars aan te spreken, want je bent ons wat schuldig ! Waar blijft de beloofde soldij ?

De khan is er de kluts van kwijt en stottert... .

Maar... Ik... Ik...

Dan schiet hem het juiste woord te binnen...

Gehoorzaam me nog twee dagen en, op mijn eer, jullie zullen rijk betaald worden !

We gaan doorheen de woestijn van Djebel Elabeit, daar heb ik nog wat te goed en zo ik de vluchtelingen te pakken krijg, zullen de goudstukken rollen...

De bandieten stemmen brommend toe en volgen hun baas.

Hassan en Kaddoer zetten hun weg voort.

Ik heb een razende honger !

En ik stik van dorst !

Kaddoer heeft het te lastig, rammelt van honger en zijn humeur bereikt het kookpunt...

Die « goeie grijsaard » heeft ons beet !

Dat geloof ik niet.

Twee dagen later staan de soldaten van de khan voor een versterkt stadje...

Hier is het !

Zo aantrekkelijk ziet het er niet uit. Ik heb zo de indruk, dat er hier meer gevangenissen staan dan er rozekes bloeien !

Jullie bent aan het einde van jullie miserie. We zijn hier in Ksar Haber Nahk, dat toebehoort aan mijn onderdaan Ben El Ukz !

(Wordt voortgezet.)

De Geschiedenis der Schoonheid

ANTOON VAN DIJCK

DE MELANCHOLISCHE ARISTOCRAAT

Wie over Rubens spreekt, denkt dadelijk aan Antoon van Dijck, die een der beroemdste en beste leerlingen van Rubens was. Antoon van Dijck werd te Antwerpen geboren in 1599 en heeft als jonge knaap reeds een groot schildersatelier in de Scheldestad. Als leerling van grootmeester Rubens ondergaat hij diens invloed. Op aanraden van Rubens trekt hij in 1520 naar Italië en verblijft er gedurende zeven jaar. Hij schilderde er vele portretten en godsdienstige doeken waarin de invloed van Titiaan duidelijk merkbaar is. Als hij in 1527 terug naar zijn geboortestad keert, is Rubens als diplomaat op reis en krijgt de nauwelijks acht en twintig jarige Antoon van Dijck, alle grote bestellingen voor de Antwerpse kerken en patriciërs.

In 1632 vertrekt van Dijck naar Engeland en wordt hofschilder van Karel I. Is Rubens de heroïsche schilder, zo is van Dijck de aristocraat met stille, afgetrokken, weemoedige en ietwat vrouwelijke natuur. Hij is de gracieuse schilder wiens grootste talent bestaat in het portret lag. Als schilder van Karel I konterfeit hij op negen jaar tijd het grootste gedeelte van de Engelse adel in niet minder dan 350 doeken. In het milieu van deze zwakke, ongelukkige vorst en levensmoede hofhouding komt de ware van Dijck met zijn fijne, ontgoochelde kunstenaarsziel pas te voorschijn. Altijd treft ons de voornaamheid, welke uit vele raffinement dat hij in zijn schilderijen weet te leggen. De melancholie en een zekere levensmoedheid welke uit vele doeken spreken, waren niet vreemd aan de schilder zelf. Antoon van Dijck's koloriet is zeer fijn en subtiel. Er wordt verteld, dat hij 's morgens aan een portret begon, zijn model 's middags aan tafel nodigde en het doek dadelijk na het eten in een trek afwerkte.

Karel I, door A. van Dijck.

De tijd van het maal was dus voor van Dijck lang genoeg om zijn model te observeren. Opvallend is, dat alle figuren geschilderd door van Dijck zulke fijne, mooie handen hebben; die handen passen soms bij het gelaat en de houding van de voorgestelde persoon, doch soms ook niet. Critici beweren, dat van Dijck zijn modellen toch niet lang genoeg bestudeerde en hen mooie handen gaf omdat hij ken fijn mens was en hij liever *schoon*, dan *lelijk* op het doek bracht.

Antoon van Dijck was door zijn voornaamheid en zwier zeer geëerd en geliefd aan het Engelse Hof. Hij stierf in 1641, nauwelijks één en veertig jaar oud. Men vindt de doeken van deze grote Vlaamse schilder in al de beroemde museä van de wereld en vanzelfsprekend vooral in Engeland. Ter gelegenheid der van Dijckviering te Antwerpen, was er aldaar een grote tentoonstelling van zijn werk. Misschien hebben velen onder julie er een bezoek aan gebracht. De andere lezers mogen niet nalaten de doeken van de grote Vlaamse meester te gaan bewonderen in onze musea.

KAPITEIN HADDOCK VERTELT

ZEEVAARTTERMEN

DE KATROLLEN

De eenvoudigste definitie ware : een houten of metalen toestel, waar een touw doorheen loopt, dienende voor het manoeuvreren van een zeil of het hijsen van een last. Het is nochtans geraadzaam die definitie wat aan te vullen.

Het voornaamste deel van de katrol is het « blokhuis », meestal uit olm, met een ovale vorm. De twee buitenkanten hebben inkepingen, groefjes, waarin de strop moet komen. De strop is een touw, of een beugel, waarmee men de katrol vasthecht.

In de katrolblok draait een wieltje, de blokschijf, uit galac-hout (zeer hard) of nog beter uit brons; die blokschijf is natuurlijk uitgeholt, net de velg van een auto-wiel, om de koord over te laten lopen. Middenin, doorheen de katrolblok en blokschijf loopt de as.

Dat is dus een eenvoudige katrol. Er bestaan echter ook dubbele en driedubbele katrollen; die noemt men een *takel* ; dat is dus een samenstel van één of meer vaste en één of meer losse blokken, om met geringe krachtsaanwending zware voorwerpen op te hijsen.

Er bestaat een soort katrollen die enkel en alleen dienen voor 't aanspannen van de hoofdtouwen. Omwille van hun ronde vorm en van de drie in driehoeksvorm geplaatste gaten noemen de Engelsen die « dead eyes » (dode ogen). Om een takel te vormen zijn deze immers paarsgewijze geplaatst. Het kleine touw dat alternatief door de gaten loopt van elke katrol, noemt men taliereep. Zo'n takel wordt niet dikwijls gemanoeuvreerd. Hij is zeer sterk, en dient voor het spannen van de hoofdtouwen bij het takelen of het reviseren van een vaartuig. Het is volstrekt overbodig daarin blokschijven aan te brengen; het touw loopt eenvoudig door afgeronde gaten, met vet besmeerd.

Er zijn nog andere katrollen, minder gebruikelijk en voor speciale doeleinden. Alle katrollen samen heten het takelwerk. In maquetten hebben die veel belang, daar zij goed zichtbaar zijn; de oude schepen hadden er bij honderden. Daarom kom ik daar later wel even op terug, voor het modeleren ervan.

St-Niklaas! een cow-boynt uitrusting.

Op Sinterklaasdag wordt er soms 's morgens geschreeuwd van vreugde en 's avonds van verdriet, omdat het mooie speelgoed stuk is en niet kan hersteld worden.

R.G.S. heeft iets aan te bieden, dat zowel de kinderen als de ouders zal verheugen. Er zijn drie geschenken voorzien die de mogelijkheid bieden alle kinderen te verrassen en gelukkig te maken.

BESTELBON

Gelieve me onmiddellijk, tegen terugbetaling en met de garantie, dat U het terugneemt wanneer ik niet tevreden ben, te zenden :

UITRUSTING Nr 1

1. Een echt cow-boyhemd *Dakota King*, in stevig, krimpvrij, onkreukbaar katoen met twee borstzakjes.
2. Een lederen gordel met vergulde nagels *Ranch*, voorzien van een revolverzakje.
3. Een gestipte *Colorado*-das met een *Mustang*-pistool (zonder gevaar) als geschenk. Frs. 195.—

UITRUSTING Nr 2

1. Een echte *Far-West*-broek met lederen banden.
2. Een *Buffalo-Bill*-hoed in vilt met een lasso *Rodeo* als geschenk. . . . . Frs. 195.—

UITRUSTING Nr 3 (volledig).

De volledige uitrusting bevat de stukken van nummers 1 en 2 alsmede de geschenken (zeven stuks) en nog een speciaal geschenk : manchetten in zacht en versierd leder *Texas* . Frs. 390.—

De 250 eerste klienten ontvangen als geschenk een prachtige *Tent* tegen de gunstprijs van Frs. 69.— (in plaats van tegen Frs. 195.—).

Maat van het kind ..... (Van 6 tot 12 jaar wordt de prijs met 10 Frs. per maat verhoogd). Schrappen wat niet gewenst is.

Stuur dit *onmiddellijk* (aantal beperkt) aan ETABLISSEMENT R.G.S.
Genèvestraat, 496T, te Brussel.

DE RODE GODEN

door **Jean d'Esme.** Tekeningen : **Jean-Léon Huens.**

Wanda Redeska is vertrokken om haar broer, luitenant Redeski, te zoeken waarvan men sedert weken geen nieuws meer heeft. Vol onrust organiseren pater Ravennes en Pierre de Lursac een hulpexpeditie. Na enkele dagen bereiken ze het onmetelijke woud. Hier ontdekt pater Ravennes planten en dieren uit het voorhistorisch tijdperk en zien ze vreemde holbewoners met rood haar voorbij trekken...

DE missionaris had de jonge man bij de schouder gevat. Hij neep hem hevig en mompelde :

— De kwaterinaire man... de voorvader van het mensensoort. Die van Cro-Magnon en van Menton... in levende lijve, in levende lijve...

Hij beefde; zijn stem klonk hees en schor. De jonge man kreeg de tijd niet om zijn verbazing te uiten; hij bevestigde :

— Ja, ja, je hebt goed gehoord... Ik ben niet dronken... Het is geen droombeeld... De Rode Goden : een stam van voorhistorische mensen die hier in deze spleet, afgezonderd van de hele wereld, door deze hoge rotswanden omgeven hetzelfde leven blijven leiden als vóór dertigduizend jaar... En nu wordt alles duidelijk : het geheim waarmee de toverheksen deze streek blijven omhullen; de dood die allen treft die tot hier wagen door te dringen; de silex-wapens die hier overal te vinden zijn; de legende van de Levende Goden... Alles... Alles...

— Maar... zei Pierre.

— Ik ben er zeker van... zeker, ja... ik dacht het trouwens wel, ik vermoedde het. Dit alles hing reeds sinds enige tijd in mijn hoofd, verward en onduidelijk nog. Reeds wanneer Hmon die woorden uitsprak : de Rode Goden... de Rode, dit wil zeggen, de éérste... ja, reeds toen op dit ogenblik... begon ik te vermoeden... (Pater Ravennes maakt hier een zinspeling op het feit dat men in de oudheid meende dat het voorhistorisch ras het Rode Ras zou geweest zijn. Het ras van de Heersers, de Goden.) Toch twijfelde ik nog... het leek me zo fantastisch, zo onwaarschijnlijk, dat ik er niet aan kon geloven, er niet aan wilde geloven... het was wat anders dat ik zocht. Maar nu staat voor mij de waarheid, ontegensprekelijk; hoe onwaarschijnlijk ook ik kan ze niet ontkennen. Je hebt het gelaat gezien van de Man : hij hoort bij geen enkel bestaand ras : het is niet het gelaat van een Moi, noch van een Chinees, noch van een Europeaan. Zijn gelaatstrekken zijn die van een primitieve Mongoloide, die van de duizendjarige voorzaat van het mensdom...

Een onmetelijke vreugde had zich van hem meester gemaakt. Trots hief hij het hoofd; zijn stem zwol :

— Dit reusachtig nieuws, dit ontzaglijk feit, hebben wij 't eerst aanschouwd; wij zijn het die deze wonderbare ontdekking hebben gedaan, al de oude twisten, alle vroegere theoriën waarrond de zoekers tasten, de grote kwestie van de eerste mensen zullen wij oplossen. Wij, Lursac... Wij...

De stam was ginds de beklimming begonnen naar de grotten. Vooraan de jager met de knots; achter hem kwamen acht man met op hun schouders een draagbaar uit takken en varens. Daarop lag het lichaam van een dier : van die hele monsterachtige massa ontwaarde men niets anders dan een behaarde poot die van de draagbaar neerhing en bengelde op de maat van de dragers.

Verderop volgden in een dichte groep traag de andere jagers. Men hoorde het gegons van hun stemmen : keelklanken overheersten alles. Allen hadden een lans als wapen en een puntige bijl; allen waren met dezelfde roodachtige donkere huid gekleed.

Hun aangezichten hadden dezelfde kenmerken, hetzelfde lange haartooisel van dezelfde rosse kleur. Hoewel allen groter dan het normale, leken ze toch minder groot, minder harmonisch dan de man die voorop stapte en natuurlijk hun leider was. Op een teken door hem gegeven stonden ze inderdaad stil.

Het voorhoofd geheven naar de grotten die daar gaapten op een vijftig meter boven hem, stootte de jager weer dezelfde kreet uit :

— O... o... ie... ep...

De mannen herhaalden die kreet door de vallei.

Allen bleven een wijle roerloos, het gelaat naar de spelonken gewend. Reeds gleed de nacht langsheen de rotswand; de donkere openingen werden vager. Alleen op de platforms viel nog wat licht.

De stilte voer heen. Andere stemmen, minder talrijk en minder sterke stemmen van ouderlingen, klare stemmen van vrouwen en kinderen, weerklonken nu over de vlakte.

— O... o... ie... ep...

Schaduwen gleden uit de spelonken, liepen over de platforms, bogen zich voorover. Enige dezer begonnen af te dalen de jagers tegemoet. Een laatste zonnestraal schoot over de heuvel. De horde begaf zich terug op weg. De dichte duisternis vervaagde alles. De schemering verzwond in de nacht. Het hoofd van de stam en al die jagers waren opgeslorpt in de spelonken.

... Zwaar en naar lag alles weer in de duisternis : uit de spelonken schitterden de vuren. Als een zevenvoudige gloed doorheen de nacht.

(Wordt voortgezet.)

De mens uit het steentijdperk...

DE STRATO H.22

de avonturen van JO en JETJE DOOR HERGÉ

De strato ontsnapt aan talrijke aanslagen en ingenieur Legrand besluit de raid te wagen. Doch, op het ogenblik van de start...

(Wordt voortgezet.)

HET ZWARTE GOUD

De nieuwe avonturen van Kuifje en Bobbie

De zoon van de emir werd ontvoerd en Kuifje heeft gezworen hem weer te vinden. Hij dringt binnen in het bureau van prof. Smith, doch wordt verrast door deze laatste..

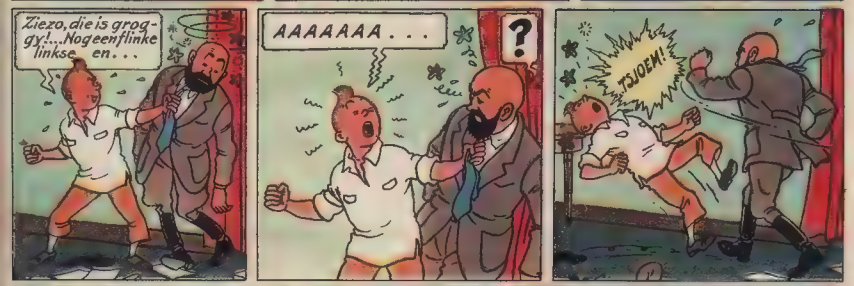

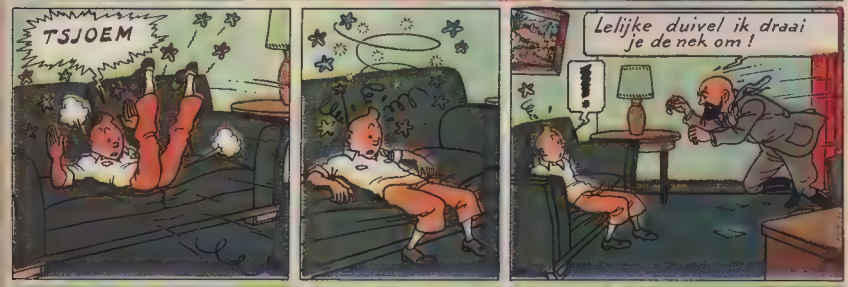

(Wordt voortgezet.)

WEET JE WAT EEN ANENOMETER IS?

WINDMOLENS

HET groot nadeel verbonden aan de molens waarover wij het tot nog toe hadden, ligt in het feit dat ze naar de wind moeten gericht staan.

In de praktijk heeft men die moeilijkheid reeds lang overbrugd. Op het platteland hebben jullie zeker al windmolens gezien die opgesteld waren boven op pylonen, en jullie zullen tevens ook opgemerkt hebben dat ze gewoonlijk een lange staart hebben, als een windwijzer of het richtingsroer van een vliegtuig. Het is die staart die de molen in de goede richting stuwt; maar dit gaat niet zonder enige mechanische verwikkelingen, en daarom sprak ik daar nog niet over. Maken jullie een molentje, wiens kracht niet wordt aangewend, dan kunnen jullie er gerust een richtingsstaart aan maken. Moeten jullie echter de windkracht gebruiken dan moeten jullie dit systeem niet toepassen.

Welke jullie wat een anenometer is? Het is een windmeter die dus de snelheid van de wind meet. Particulieren hebben zoiets niet nodig; alle meteorologische centra hebben er echter een. Hij heeft de vorm van een horizontaal kruis, aan het uiteinde van elk der armen is er een halve holle sfeer (net pollepels); het hele geval draait horizontaal; gewoonlijk staat het bovenop een dak. De snelheid van de wind wordt op een wijzerplaat (kadran) binnenhuis opgenomen.

Die anenometer moet niet gericht worden, en draait bij om het even welke wind; wat nogal duidelijk is vermits altijd een of andere van die « pollepels » de wind opvangt. Zo'n instrument kunnen jullie licht zelf bouwen, zonder compteur natuurlijk; kijken jullie maar even naar mijn schets; in plaats van die halve sferen, maken jullie dan maar uit papier of plaat van die soort pollepeltjes, wat hetzelfde resultaat zal hebben. Het is prettig en leerrijk.

Dit systeem gaf aanleiding tot een geperfectionneerd soort windmolen, met het grote voordeel dat hij niet moet gericht worden. Hier gaat zijn beschrijving :

Op een hoge vrijstaande pyloon een vertikale as; aan het bovenuiteinde hiervan de « trommel »; deze bestaat hoofdzakelijk uit twee volle boven elkaar geplaatste (op een tiental centimeter van elkaar) schijven. Ze worden met mekaar verbonden door verscheidene vertikale schotten in S vorm of Z vorm; deze laatste zijn gemakkelijker uit hout te vervaardigen, volgens het hieronder opgegeven schema.

Zoals immer hangt de macht van jullie turbine af van de oppervlakte en van de diameter. Maar de rotatiesnelheid is minder dan in de andere gevallen. Men moet dus, net als vroeger in het geval van de fietsband, een grote demultiplicatie voorzien, als jullie een dynamo aanwenden. Het gebruik van de bekomen kracht kan dus op het grond-niveau gebeuren, aan het onderste uiteinde van de as. Echt een fijn en mooi knutselwerk voor een handige kerel.

C Zonnebloem

Hoe Wordt men Piloot

AFBEELDING 1.

Een vliegtuig is gemakkelijker te sturen dan een auto, dat kunnen jullie op bijgaande afbeelding duidelijk zien. Afb. 1 stelt de straal voor, door de buitenwielen van beide machines beschreven; ondanks zijn breedte is een bocht voor een vliegtuig een minder grote hindernis dan voor een auto.

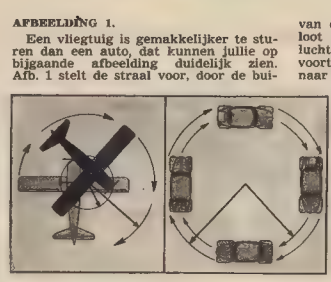

De kleine pijlen wijzen de straal der wielen aan. De grote pijlen, de straal der verplaatsing.

AFBEELDING 2.

Met meer of minder op één wiel te remmen, met behulp van de stuurstang, kan de piloot op het vliegveld korte of lange bochten maken en bereikt vlug de plaats waar hij moet opstijgen. Jullie weten reeds, dat het opstijgen op een der uithoeken van het veld geschiedt, met de kop in de wind. De windrichting wordt aangegeven door de windwijzer boven op de toren en door de « T » op het veld zelf. Afb. 2 toont hoe een vliegtuig genoeg lucht snapt om op te stijgen of hoe het de loods binnenloopt door korte of lange bochten te maken, al naar gelang de omstandigheden.

AFBEELDING 3.

Het toestel staat nu op een der uiteinden van het vliegveld. Nu moeten we de motor op het zogenaamde « onbeweeglijk punt » brengen. De remmen van de wielen zijn geblokkeerd. De piloot trekt de stuurstang omhoog, de lucht, door het draaien van de schroef voortgebracht, wordt omhoog gestuwd en naar achter geduwd door het stuur. De kracht, die aldus wordt voortgebracht, is voorgesteld door de lange pijlen van afb. 3. Deze beweging van de lucht belet dat de staart van het toestel zich zou oplichten en houdt hem tegen de grond aangedrukt.

Windwijzer T en windrichting.

Zolang het vliegtuig op dit « onbeweeglijk punt » staat, draait de schroef op volle toeren t.t.z. het hoogste aantal toeren dat per minuut kan bereikt worden. De motor wordt hierdoor flink warm en de piloot kan zowel de motoren als de werking van de remmen en de andere boordinstrumenten nagaan.

AFBEELDING 4.

Indien de motor regelmatig draait en alle boordinstrumenten werken korrekt en normaal, is het niet nodig het vliegtuig nog langer op het « onbeweeglijk punt » te houden. De piloot laat de motoren nu langzamer lopen en maakt zich gereed om op te stijgen. Hij kijkt nog eerst over het veld om te zien of er ook geen hindernis is, laat de motoren langzamerhand weer op volle kracht komen door zacht op de stuurstang te drukken zodat ditmaal ook de staart van het toestel van de grond loskomt. Gedurende een paar ogenblikken zweeft het vliegtuig evenwijdig met het terrein, dat noemt men de vluchtlijn, dan... Daar gaan we ! Al deze manœuvres moeten geleidelijk geschieden. Iedere bruuske beweging kan een normale start verhinderen.

Onbeweeglijk punt.

Vanneer het toestel op enkele meter van de grond is, wordt de stuurstang in normale positie teruggebracht om de motor toe te laten op adem te komen; nog een eindje gaat het horizontaal verder. Dan wordt de stuurstang terug achteruit getrokken en begint het eigenlijke stijgen tot op de hoogte waarop het vliegtuig zijn reis zal beginnen.

DE LEEUW VAN VLAANDEREN

Tekeningen: BOB DE MOOR

Vrij naar H. CONSCIENCE

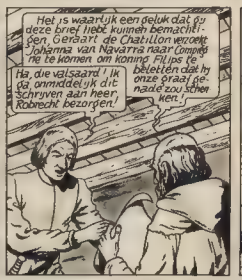

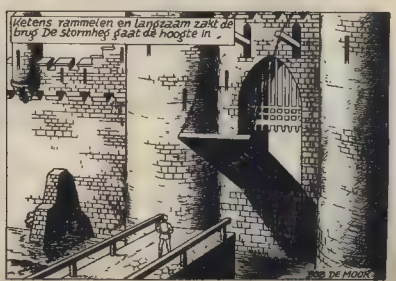

(Wordt voortgezet.)

Zo maakt men Behangpapier

VELE van onze lezers hebben de wens uitgedrukt de muren van hun kamertje te versieren met figuren uit « Kuifje ». Die wens is thans in vervulling gegaan, daar er behangpapier « Kuifje » op de markt werd gebracht. Wie met dit papier de muren van zijn kamertje mag versieren, leeft dag en nacht tussen de vrolijke en sympathieke figuren, die reeds zolang gekend en vertrouwd zijn.

HOE MAAKT MEN BEHANGPAPIER ?

Dat weten jullie heel zeker niet en hebben er misschien ook nog niet over nagedacht. Eerlijk gezegd, wij begrepen er ook geen sikkepit van; maar we zijn gaan kijken in de grote fabrieken van Hendrickx te Diegem, waar dagelijks honderden rollen behangpapier worden klaar gemaakt. Men heeft ons alles van naaldje tot draadje uitgelegd en nu vertellen we hier de opgedane kennis verder.

Het maken van behangpapier behoort eigenlijk meer tot het domein van de kunstenaar als tot dit der industrie. De moderne techniek heeft op dit gebied trouwens weinig invloed gehad en we zullen dadelijk verklaren waarom.

HET IS EEN LANGE WEG VAN DE PEN VAN HERGE TOT OP DE MUREN VAN JE KAMERTJE...

De tekeningen welke het papier versieren worden eerst met kalkpapier op een houten cylinder gebracht. Dan kerft een specialist met een engelen geduld de afgekalkeerde tekening in deze cylinder, zodat ze in relief weergegeven is. De uitgeholde en door koperen plaatjes afgebakende delen worden met vilt opgevuld. Er worden zoveel cylinders gemaakt als er kleuren op het papier moeten komen. Ieder houten blokje bevat dus slechts een deel van de tekening, die in 't rood, geel, blauw, enz. moet gedrukt worden.

1

Wat een werk ! zullen jullie zeggen. Inderdaad, en deze methode van werken is heel oud ! De Assyriërs gebruikten tien eeuwen vóór onze tijdrekening dezelfde houten cylinders en hadden dezelfde werkwijze. Daar men nog niets gevonden heeft dat perfekter is, houdt men zich hier in de letterlijke betekenis van het woord « aan het oude ».

Zodra nu alles uitgekerfd is, worden de cylinders in de drukmachine geschoven. Een vreemd instrument zo'n machine ! Stellen jullie zich een enorme metalen cylinder voor waarrond wit papier draait. Op zijn weg nu, komt deze rol wit papier achtereenvolgens in aanraking met ieder van de houten cylinders en ontvangt van iedereen een kleur. Maar, op die kleine cylinders was toch nog geen kleur aangebracht ? Neen, dat gaat terzelfdertijd. Vilten drijfriemen, die om twee assen lopen, gaan aan de ene kant in een bad met vloeibare kleurstof en drukken de kleur langs de andere kant tegen de cylinders.

2

3

★

Als de rol papier dus om deze grote metalen cylinder heeft gedraaid, is de zaak klaar. Nog niet, beste vrienden. De rollen zijn vochtig als ze uit de machine komen en moeten drogen. De droogzalen der fabrieken Hendrickx zijn lange gangen waarin kilometers papier langzaam over horizontale latten glijden. Boven het papier hangen er toestellen die een hete luchtstroom verwekken en als het papier zo heel langzaam tachtig meter weg heeft afgelegd, is het droog.

Eens gedroogd, is de bewerking voor sommige soorten behangpapier nog niet afgelopen. Verschillende papiersoorten ondergaan dan nog een reliefdruk. Ze worden tussen twee cylinders gekneld. De ene cylinder is van metaal en bevat de « uitspringende » tekening, de andere cylinder is van geperst karton en bevat de uitgeholde tekening.

Daarna wordt het behangpapier in rollen van 6 m. 75 geknipt, ingepakt en naar de verschillende winkels en magazijnen verzonden.

Het is daar dat jullie het Kuifjes-behangpapier zult kunnen kopen om jullie kamer te versieren !

Het KORAALEILAND

door R. M. Ballantyne

Ralph, Jack en Peter hebben besloten al het mogelijke te doen om de jonge Avatea te redden van de onrechtvaardige straf die haar wacht...

1. — Onze drie vrienden laten niet af en worden met hun bemiddelaar voor Tararo gebracht. Ze kunnen hem echter niet overwinnen.

2. — Ze draaien zich om en zien de ongelukkige Avatea, die door twee inboorlingen wordt voortgeduwd.

3. — Het is net of Jack er het hoofd bij verliest. Hij neemt de scepter van Tararo en vliegt op de krijgers toe. Deze werpen zich op hem om hem te overmeesteren. Jack zou zeker een hachelijk uur beleefd hebben zo...

4. — ...De tolk niet tussen hen gesprongen was. Hij maakt van een ogenblik verwarring gebruik om zich tot Tararo te wenden.

(Wordt voortgezet.)

JAN BART

de held van Duinkerke

Door JUUL FILLIAERT. — Geïllustreerd door J. LAUDY.

Vertrouwelijk kan hij Jan reeds mededelen, dat het zolang niet meer zal duren vooraleer er nieuwe vaart opkomt. Hij ziet toch wel, dat Duinkerke de stapelplaats van 't Noorden wordt ? De Spaanse handel met Vlaanderen moet naar Duinkerke overkomen. Terzelfdertijd kan er ook op de rug der Turken en Algerianen wat gevrijbuit worden. Echter, een ingewikkelde en moeilijke zaak. Het staatswezen wil wel schepen afstaan, maar het risico niet delen. Dat gaat toch immers niet ! In oorlogstijd moet men het risico op zich nemen. De verdienste is te gering. Toch ook uw mening, Kapitein Bart ?

Zijn mening ! Omaer vraagt naar zijn mening ! Uw hart is een steen, Omaer; reders zijn roofvogels en geldgieren van de zee. Geld ! Geld ! Om het te bedonderen, Omaer. Daarvoor draait hij, op dit ogenblik, zijn hand niet om. Als Omaer, op 't raadhuis zal zetelen, dan zal hij ook, zoals zoveel anderen, hem de erewijn kunnen aanbieden, omdat hij een buitengewoon koene daad heeft verricht; aanzienlijke buit heeft opgebracht. Omaer in plaats van staatsgezwaad dat nog. Het ventje kan hij tussen duim en wijsvinger doodnijpen als een vlieg. En dat spelt de anderen de les, omdat het hopen geld bezit, door die anderen, kapeekapiteins en kapermatrozen, ten koste van hun leven, voor hem aan wal gebracht ! Zijn mening ? Dàar ! Hij vermondt ze weliswaar niet luidruchtig, hij bereedeneert die zienswijze, maar zo bij zichzelf en voor zichzelf. Omaer echter, kan uit het ogenspel en de lippenplooi van Jan wel raden wat zijn mening de beduiden heeft.

's Avonds gaat hij bij vader, Baas Gouthiere, zijn dagelijks pintje drinken. Ze komen er nog allen, de oude kianten, regelmatig een paar uurtjes verslijten. Hun frakken aan den kapstok hangen, een ogenblikje boven het vuur hun handen warmen, om dan, in kring, gezellig ondereen gezeten, paffend aan hun lange stenen pijpen en profijtelijk hun potjes pakkend, de nieuwsjes van de dag en de gebeurtenissen van de tijd te bespreken. Nieuwe verbruikers hebben het gezelschap doen aangroeien. Baas Gouthiere heeft al meermalen het inzicht te kennen gegeven zijn zaakje over te laten. De waardin sukkelt met haar gezondheid, de dochters zijn uitgetrouwd en in het leven heeft Gouthiere zelf, op meer dan weivoegelijke wijze, zijn deel gestaan.

Jammer dat Jan het vertikt, baas en kapitein aan wal te spelen ! Het is niet te begrijpen dat er mensen gevonden worden die het avontuurlijk en gevaarlijk leven op zee, boven een rustig en welstellend baantje in de stad verkiezen. Geen muizenissen meer in 't hoofd, een rond dagelijks inkomen en afleiding genoeg om alle kommernissen te vergeten. Daarbij zouden zijn ondervinding en zijn kapersekennissen hem een rederschap kunnen bezorgen, dat tellen zou. Een mesje dat op zo'n perfekte wijze langs beide zijden snijdt, is niet gemakkelijk te vinden en nooit te versmaden. Waarom tegen alle recht en reden in, knecht blijven en geen heer willen worden ?

— Omdat die heren wel rijk zijn geworden, maar alles hebben verloren; omdat wij aan land alles hebben verloren, maar rijk zijn gebleven op zee, zegt Jan.

Dat kan baas Gouthiere, dat kunnen de reders niet begrijpen. Dat begrijpen de kapiteins wel en ook baas Deswaen. Hij moet vanavond de gelukwensen van het gehele gezelschap met een rondeke trakteren. Hij heeft het lang genoeg verborgen kunnen houden en zwijgen als een graf. Maar, als men in de bijzonderste

Jan Bart overwint een Hollands oorlogsschip en ontvangt hiervoor de gelukwensen van de koning van Frankrijk. Het einde der vijandelijkheden legt het kapersbedrijf lam. Jan is werkloos.

straat der stad : de O.L.V. straat dan nog, een huis koopt, en dit huis ten dele afbreekt en naar eigen beschikking terug opbouwt, dan steekt dit de ogen uit. Gelukwensen om zijn rentenierschap ? Maar daar is geen spraak van.

Baas Gouthiere denkt aan de toekomst van zijn kinderen. Waarom zou hij het niet mogen doen ? Ja, ja, nu mogen ze 't wel weten : zijn zoon Michel komt zich toekomend jaar, als heelmeester in de stad vestigen. Degelijk ambt dat een voornaam aanzien om zijn rentenierschap ? Maar laatste jaar door, want zich inspannen, dat moet hij bealist. Te veel met muizenissen gelopen, met als Jan. Bijna om zijn taak onder rijmwerk en droomideaïen te laten vastlopen. Hij is nog niet ingeburgerd en reeds maakt hij deel uit van de rederijkerskamer der « Carssouwieren ». Een flinke aanwinst, zei de president. Een lauwertak aan den boom der vroede dichtkunst.

— Maar brengt die lauwertak zaad in 't bakske ? vraagt Omaer.

— Men leeft niet alleen van en met geld, meent baas Deswaen. De boog moet niet altijd gespannen blijven. Michel aanziet dit als een soort roeping, om door de taal zijn volk te dienen.

— Goesting is koop, zegt Omaer.

— Maar gij gaat toch ook in de politiek, Omaer. Een liefhebberij gelijk een ander.

Een zwaar en gewichtig ambt, een last op de schouders, wederstreeft Omaer. Zó stellen wij ons ten dienste voor de welvaart van onze medemensen. Verantwoordelijkheidsgevoel, meneer Deswaen.

— Om, in eerste plaats, de eigen duiten te beveiligen, lacht Deswaen. Dat kenken we, maar zoals ge zegt : goesting is koop, Omaer.

— En Spanje en de Turken moeten de inzet zijn, besluit Jan, die, op dit ogenblik, er danig deugd in heeft zijn mening, op deze wijze te kunnen verwoorden.

Rond Kerstdagtijd komt priester Klaas Bart enkele dagen verlof in de familie doorbrengen. Bij Jan loopt hij elke avond binnen. Jan verdient het, want hij is de uitblinker in de bloedverwantschap. En met Jan kan, over duizend dingen en nog wat, een ernstig praatje worden gevoerd. Bij de gezellige haard, wordt niet alleen over zeevaartaangelegenheden gehandeld, maar ook over andere vraagstukken geredeneerd. Klaas Bart is een talenkenner, een geschiedenisvorser, een zoeker.

— Vruchten raadde mij aan Frans te leren, Klaas.

— Kan nooit kwaad Jan, integendeel. Want ik zie niet in, hoe wij uit de benkelling nog zouden loggeren kunnen. De macht van den vorst groeit met de dag.

— Dan, werkelijk, hier de godskiop, Klaas ?

— Ja en neen, Jan. In een nieuw staatsverband staan wij als nieuwe burgers. Maar blijven oude volksgenoten. Voor vele onder ons, zal het spreekwoord wel in vervulling gaan : nieuwe bezems keren goed en waar men zich makkelijk en thuis voelt, vindt men zijn vaderland. Dat is het nieuwe, maar voor andere blijft het oude voortleven onder het nieuwe kleed. Taal, zeden, gewoonten, gebruiken, geloof, het verandert niet, als het, spijts alles gevoed wordt. Het is het enige erf dat we nalaten kunnen en moeten.

— Moeten... 'k zie niet in....

— Toch wel. We zullen geen potten breken en geen mirakels doen. Maar wat in ons is en van ons is, kunnen we bestendigen. Ons leven moet een les wezen, een schone les, die de nakomelingen kan onderrichten; waaruit ze voor hen zelf nog iets kunnen leren. Om het, op hun beurt, als erfenis na te laten. Wie weet schiet er later geen nieuwe loot uit de stam ? We zijn als eiken. Jan, die afgezonderd staan, maar telken jare toch opnieuw de weelde van hun tooi ten toon spreiden. Een elk blijft elk, en hoe ouder hij wordt, hoe kloeker en heerlijker hij uitgroeit. Een schone eik in het landschap kapt men niet moedwillig omver. Want hij dwingt bewondering af.

— Wij zijn echter geen eiken, lacht Jan, maar doodeenvoudige en doodgewone mensen, die arbeiden moeten om hun brood.

— Dit hebben we voor. We kunnen de kracht en de pracht van ons volk overal doen bewonderen, in wat middelen we ook belanden, in welke dienst we ook terecht komen.

— Dienstschap dan. Maar een oude eik wil niet verplant zijn.

— Ge zijt geen eik, Jan. Pas gezegd. En oud evenmin. En van verplanten kan geen spraak zijn. Gij blijft op uw erf. Alleen uw erf werd uitgesloten en afgezonderd. Een eilandje in de branding van de nieuwe staatkundige indeling. Als een afgehouwen lichaamsdeel wil men ons inschakelen in een nieuw verband. Zij die ons lieten vereenzamen zien niet meer om en de aanpassing zal 't verband wel hard doen snoeren.

(Wordt voortgezet.)

Iedere avond ging Jan Bart een glas drinken in de gelagzaal van zijn schoonvader...

CORENTIN

BIJ DE INDIANEN

TEKST en TEKENINGEN van P. CUVELIER

Corentin en Wakita ontsnappen op 't nippertje aan een geweldige prairiebrand en komen terug in 't kamp van Zwarte Bison...

Zwarte Bison luistert aandachtig naar het verhaal van Corentin en besluit wraak te nemen op de blanken.

Pas op, want ze zijn zeer talrijk en goed gewapend. Het zal niet zo'n gemakkelijk karweitje zijn... Maar ik heb een plan...

Enkele uren later...

Needs must, dan een week zwerf ik over de prairie. Mag ik bij jullie wonen ?

Neen!... Met zo'n snotjong zijn we niets.

Laat hem blijven. We zullen zien wat er insteekt!

Corentin maakt er werk van de mannen eens nader te bekijken en de schildwachtposten goed in 't hoofd te prenten.

HOÛÛÛ HOU HOU HOU HO

O, daar miauwt een kat ! Het is Wakita ! Ze is goed op tijd.

Corentin !

De plannen zijn ongewijzigd. De aanval zal plaats hebben bij 't opgaan van de maan. Hier zijn de inlichtingen die ik heb kunnen bekomen.

In het kamp ledigen de mannen een laatste glaasje voor ze onder de wol kruipen. Corentin toont een van hen zijn goudklompje.

Wat zeg je daar? Heb je een rijke ader gevonden ?

Verduiveld! Geef dat klompje hier ! Kom eens hier, jongen.

Kijk eens, mannen ! Die knaap zegt, dat hij een streek kent waar 't maar voor 't rapen ligt !!!

Corentin vertelt over de onderaardse gangen en de grot, doch waakt er wel over de juiste ligging kenbaar te maken.

Daar kunnen we goud in overvloed vinden... Omdat jullie me zo gastvrij opgenomen hebben, wil ik er jullie morgen heenvoeren.

De trappers zijn haast gek van plezier en drinken er lustig op los !

Leve Corentin! Leve het goud en leve de whisky !

Prachtig, jongen ! Je kunt altijd bij mij blijven ! Leve de goede geest die je hier bracht !

Iedereen is weldra dronken. Corentin gaat aan 't werk. Hij verbergt de geweren en patronen.

Dan gaat hij naar de plaats waar de paarden staan...

Doch opeens...

Wel, m'n beste ! Waarom draai jij hier zo rond ?... Denk je nu werkelijk dat ik één woord van je hele historie geloof?... Ik heb je doening gadegeslagen ! Je hebt me een idee bezorgd !...

?

(Wordt voortgezet.)

In het rijk van Tijl Uilenspiegel

— Maar laat hem beiden !...

— Omdat je zo brand gewoest bent moet je pas gaan slapen nadat onze gasten vertrokken zijn : om tien uur.

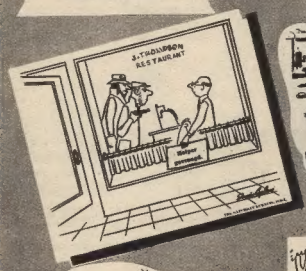

— Kan je me zeer niet zeggen hoe grisly geschreven wordt ?

— Krijg ik een tjeroom. voder ?

— Uw antwoord tegemoet ziende, bied ik U. geachte heer administrateur, de verzekering mijner oprechte hoogachting aan.

1. DE KRANTEN DER TOEKOMST

De tijd staat niet stil en de krantenwereld moet mee! Het zal zover komen, beste vrienden, dat jullie niet meer naar een kiosk moeten rennen om er een te bemachtigen. De krant zal thuis afgeleverd worden door middel van golven. Neen, geen gesproken dagblad, doch een dagblad met letters en foto's! Een ontvangtoestel, dat in de woning geplaatst wordt, zal vanuit het nieuwsbureau bediend worden en dadelijk op een rol papier het laatste nieuws drukken. Je moet dus maar eens gaan kijken naar die rol en je zult weten wat er in de wereld omgaat.

2. SABENA-NIEUWS

De Sabena heeft zich twee nieuwe viermotorige DC - 6 aangeschaft, ze zullen de volgende Lente in gebruik worden gesteld en daarmee heeft de Sabena dan 61 eenheden. De Belgische luchtvaartmaatschappij was de eerste in Europa die de DC-6 in dienst nam.

3. HET BURGERLUCHTVAARTVERKEER IN NEDERLAND

Het vliegen is eigenlijk niets nieuws meer. Neen, maar toch heeft Schiphol, waar het hart van de Nederlandse luchtvaart dag- en nacht onstuimig klopt, zijn bekoring nog niet verloren. In de maand Augustus van dit jaar bezochten 224.000 bezoekers deze vliegh aven!

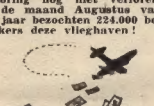

4. EEN STRADIVARIUS 1705 ONTDEKT TE CHARENTE

Te Charente werd een vioool ontdekt waarop men aan de binnenzijde duidelijk kan lezen : Antonius Stradivarius 1705, gevolgd van de letters A. F. omringd van een dubbele cirkel met bovenaan een kruis van Malta.

5. RADAR IN ROTTERDAM

Nog vooraleer het jaar ten einde loopt, zal in Rotterdam een uitgebreid radar-systeem in voege komen, bestaande uit niet minder dan vijf tot zeven radarstations langs de achttien mijl lange weg tussen de stad en de Noordzee.

Bij onweer of dichte mist zullen de scheepspiloten per telefoon de juiste ligging van hun schip kunnen vernemen en zullen op deze manier veilig in de haven kunnen geloodsd worden. Hollandse ingenieurs bewezen dat zulke havenbescherming enig in de hele wereld zal zijn!

6. WAT IS DE « EDDA »?

De « Edda » is een verzameling van zeven en dertig gedichten en liederen die in de tweede helft van de XIe eeuw verzameld werden door een IJslands Kristen priester Saemund Sigfusso. Het zijn zestien godensagen en één en twintig heldensagen waarin voor een gedeelte dezelfde stof verwerkt wordt als in de « Nibelungen ».

Er bestaat ook een « jonge Edda » welke toegeschreven wordt aan Snorre Sturleson en die dateert van het begin van de XIIIe eeuw; de inleiding van de jonge Edda wil de Trojaanse oorsprong van de Skandinaven bewijzen.

7. WAAR KOMEN DE WOORDEN « STUURBOORD » EN « BAKBOORD » VANDAAN?

In de VIIIe eeuw stonden de Vikings op scheepvaartgebied boven alle andere volkeren. Zij hadden zelfs boten met dubbele kiel en vijf soorten krijgsschepen. De grondstof voor de scheepsbouw was meestal eikenhout. Voor- en achtersteven rezen sierlijk en trots uit het water. De voorkant was de kop van een draak of slang, de achtersteven de staart. De riemen staken door gaten in de wand en de roeiers waren verborgen en beschermd door een reeks ronde schilden aan de bovenkant van de scheepswand, die elkaar telkens tot de helft bedekten en afwisselend in een lichte en een donkere kleur geschilderd waren. Indien men niet zelde, konden de roeigaten afgesloten worden. Een dik touw rond heel de borstwering diende als schakboeker. Van achter naar voren gezien hing het roer aan de rechterkant van het schip in het water. Vandaar de benaming « stuurboord », terwijl de andere zijde, waar de stuurman met zijn rug naartoe gekeerd was, « bakboord » heette.

8. VLAANDEREN ZENDT ZIJN ZONEN UIT

De Mechelse beiaardier Piet van den Broeck ging voor de vierde maal naar Denemarken in twee jaar tijd om er een beiaard te gaan keuren. Het is de ingenieur Sorrensen, die sedert de bevrijding, in samenwerking met de Mechelse Beiaardschool noch moeite noch arbeid spaart om de beiaardkunst in het Hoge Noorden te doen ingang vinden en hij is daarin wonderwel geslaagd. Binnenkort zal ook Noorwegen te Oslo en te Santford een beiaard krijgen.

Piet van den Broeck gaf te Svendborg (Denemarken) een aantal concerten gewijd aan Deense volksliederen en werken van Staf Nees. Jef Denijn en andere Vlaamse beiaardiers. Op algemeen verzoek voerde hij ook « Mijn Moederspraak » van Peter Benoit uit en « Vlaanderen » van Renaat Veremans. Deze twee Vlaamse liederen zijn in Denemarken goed gekend en graag gehoord. De Mechelse beiaardier werd door tal van hoogwaardigheidsbekleders plechtig en hartelijk ontvangen en heeft tevens enkele liefhebbers mee naar zijn vaderstad gebracht om de lessen der Mechelse beiaardschool te komen volgen.

uit de vier WINDSTREKEN

1. **ER KOMT VERANDERING IN DE PERS**
2. **NIEUWE VLIEGTUIGTYPEN IN ONS LAND**
3. **DE K.L.M. JUBILEERT**
4. **EEN STRADIVARIUS ONTDEKT!**
5. **RADAR IN DE HAVEN VAN ROTTERDAM**
6. **WEET JE WAT DE « EDDA » IS?**
7. **KEN JE DE OORSPRONG VAN BAK- EN STUURBOORD?**
8. **VLAANDEREN ZENDT ZIJN ZONEN UIT**
9. **EEN RIJDENDE BEIAARD IN HOLLAND**
10. **ZEVEN WEKEN ONAFGEBROKEN IN DE LUCHT!**

9. BEIAARD OP WIELEN

Amsterdam heeft er iets nieuws op gevonden! Tijdens feestelijkheden werd er een concert gegeven op een rijdende beiaard. De klokken waren op een auto geplaatst!

10. ZEVEN WEKEN IN DE LUCHT

Men meldt uit Yuma (Arizona) dat de beide vliegers die het wereldrekord van de langste vlucht op hun aktief hebben (duizend uur) besloten door te vliegen ten einde « een niet te verbeteren rekord te slaan ». Bed Woudhouse en Woody Jongeward vliegen sedert 1.060 uur boven het vliegveld van Yuma rond en zouden slechts zeven weken na hun start willen landen! Het toestel is een 85 HP. « Aeronca » dat in vlucht van benzine wordt voorzien.

DE GOEDE CHOCOLADE Côte d'Or PRESENTEERT JULLIE :

De Lotgevallen van Mijnheer Cotdor : ZEKERHEID VOOR ALLES!

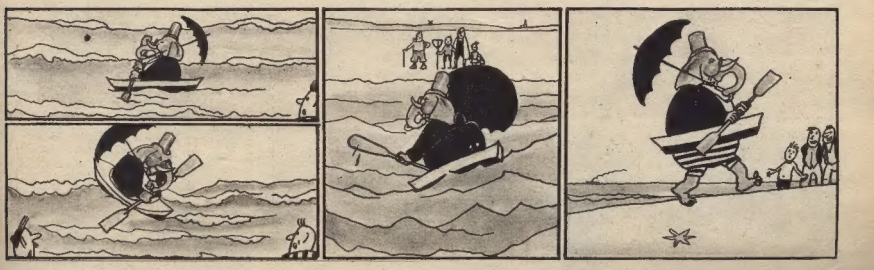

ALEX DE ONVERSAAGDE

Tekst en tekeningen van J. Martin

Door een meesterlijke zet weten Rufus en Toraya hun vriend Alex uit de handen van Arbaces te redden. Toraya wordt echter door een pijl getroffen en sterft.

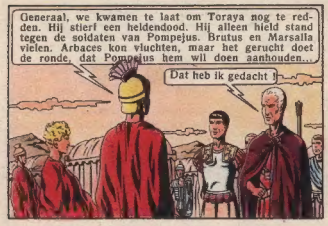

(Wordt voortgezet.)